

COMMENTAAR

Een goedkoop 'sorry'

Je zou het door de coronacrisis bijna vergeten, maar we hebben in ons land ook nog zoiets als een stikstofcrisis. Landbouw, bouw en industrie zitten deels op slot wegens het feit dat er in ons land te veel stikstof wordt uitgestoten. Trucs van de rijksoverheid om dat probleem te omzeilen zijn door de rechter verboden, dus nu wordt er gehandhaafd met soms verlamdende effecten. In Noord-Brabant dreigt daardoor bijvoorbeeld de aanleg van Logistiek Park Moerdijk te stranden, maar vrijwel elke provincie heeft grote projecten die *on hold* staan. Een gezamenlijk provinciaal probleem kortom, dat goed onderling overleg vereist. Voor dit soort kwesties hebben we zelfs een orgaan: het Interprovinciaal Overleg, kortweg IPO.

In Brabant hebben ze echter geen boodschap aan overleg, het college van Gedeputeerde Staten aldaar bedacht een slimmigheidje. Het wil stilltjes elders in het land boerderijen opkopen en de daaraan verbonden stikstofrechten gebruiken om het Logistiek Park mogelijk te maken. Zoiets kan in principe, er bestaat een woord voor: extern salderen. Afgelopen week bleek dat het Brabantse college van GS inmiddels inderdaad serieus boerderijen in in Drenthe, Noord-Holland en Zeeland op het oog heeft om de stikstofrechten voor eigen gebruik in te zetten. In Drenthe hebben boeren, burgers en buitenlui daar problemen mee, en ze hebben gelijk. In de praktijk zouden agrarische gebieden bij de uitvoering van dit plan het risico lopen dat vermogende bedrijven en organisaties die op zoek zijn naar stikstofcompensatie het winnen van lokale agrarische gebruikers. Dat zou het platteland op slot kunnen zetten en kunnen leiden tot ongewenste vormen van leegstand. Maar het belangrijkste bezwaar is nog wel het oncollegiale karakter van de actie. De stikstofcrisis is een landelijk probleem en vraagt om een landelijk gedragen oplossing. Solidariteit is momenteel een sleutelwoord in ons land, en dat hoort zich niet te beperken tot het bestrijden van één vorm van crisis. Het Brabantse college van Gedeputeerde Staten heeft inmiddels excuses aangeboden voor haar handelwijze, maar kondigt aan de plannen wel te willen doorzetten. Een goedkoper sorry bestaat niet en dat vanuit een provincie die met zijn intensieve varkenshouderij een belangrijke bijdrage geleverd heeft aan het ontstaan van stikstofcrisis in ons land.

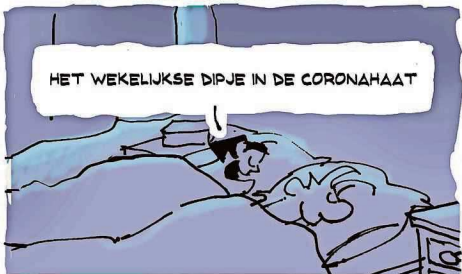
Rob de Kam

@ hoofdredactie@dvhn.nl

TOOS & HENK

Paul Kusters

DE MAANDAGOGHTEND

REAGEREN?

De redactie stelt reacties van lezers op de inhoud van de krant en opiniebijdragen op prijs.

Brieven kunt u per post of per e-mail sturen naar Lezersredactie, Postbus 60, 9700 MC Groningen.

E-mail: lezersbrieven@dvhn.nl. Vergeet niet uw naam en volledig adres te vermelden. Brieven mogen maximaal 170 woorden lang zijn en voorzien van naam en adres.

Opiniebijdragen kunt u uitsluitend sturen naar meningen@dvhn.nl. Opinies mogen maximaal 650 woorden lang zijn en moeten voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer.

De redactie behoudt zich het recht voor brieven en opiniebijdragen in te korten. De uitgever van DvHN mag geplaatste bijdragen in een databank bestemd voor elektronische uitgaven opnemen.

OPINIE

Risico's bij bemaling grondwater ringweg

Voor de aanleg van het verdiepte gedeelte van de Zuidelijke Ringweg van Groningen moet het grondwaterpeil verlaagd worden. Dat is niet zonder risico's.

PETER BURRIE

In *Dagblad van het Noorden* en *de Gezinsbode* van 26 februari 2020 stond een officiële kennisgeving van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: *Kennisgeving in het kader van Tracébesluit A7/N7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 2*. De kennisgeving betreft de bemaling van het grondwater tijdens de aanleg van de Zuidelijke Ringweg. Tegen het ontwerpbesluit Watervergunning kan tot 8 april schriftelijk een zienswijze worden ingesteld.

Het bericht of de strekking daarvan is waarschijnlijk veel mensen ontgaan, toch kan de aankondiging een grote impact hebben op de leefsituatie van inwoners van de stad Groningen. De kans op schade aan woonhuizen ten gevolge van de bemaling is buitengewoon serieus te nemen nu rapporten van Deltares en het recentelijke rapport van de aannemer CHP, beide te vinden op de website 'Groningen verdient beter', vermelden dat de bemaling grote gevolgen kan hebben voor de grondwaterstand.

Sinds besloten is het westelijke deel van de verdiepte ligging van de ringweg, beginnend bij de Verlengde Hereweg nabij het Sterrebos, in 'de droge' te bouwen moet het grondwater op een diepte van 36 meter worden gedraineerd. Een dergelijke grondwateronttrekking veroorzaakt een sterke helling in het grondwatervlak waardoor een grondwaterstroom op gang komt waarvan het effect zich uitstrekt vanaf de Grote Markt tot aan het begin van de Goeman Borgesiuslaan in de wijk Helpman.

Het kaartje geeft dit goed weer. De blauwe lijnen zijn lijnen van gelijke grondwaterstand, de zogeheten isohypsen van de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand. Deze waarden nemen vanaf de randen (5 centimeter) sterk toe tot 6 meter vlak bij de verdiepte ligging.

In deze omgeving neemt de inklinking van de grond toe. De bebouwing kan dit niet overal volgen en is er een grote kans op verzakkingen, scheuren in gevels, muren, leidingen en dergelijke. De kans is bijzonder groot voor huizen die direct op deze grond gebouwd zijn, men noemt dit op staal gefundeerd, een gebruikelijke bouwwijze voor oudere huizen. Huizen die op houten palen zijn gefundeerd, zijn niet beter af. Actualiteitenprogramma's van afgelopen jaren gingen over de problematiek van het verrotten van deze palen door het dalen van het oppervlaktewater. In deze programma's bleek de onmacht van de burger, omdat het vrijwel onmogelijk is schade aan de fundatie van de woning of het gevolg daarvan te verhalen. U draait hier zelf voor op!

In de woonwijken dicht bij de ringweg, zoals de Oosterpoort en de

Het intrillen van damwandplanken voor de aanleg van de Zuidelijke Ringweg veroorzaakte overlast in de aangrenzende woonwijken. FOTO DVHN

Het verlagen van de grondwaterstand is vooral ingrijpend in de directe omgeving van de Zuidelijke Ringweg. ILLUSTRATIE GRONINGEN VERDIENT BETER

Er is een grote kans op verzakkingen en scheuren

Herewegbuurt, is vooral schade te verwachten omdat hier het verval van het grondwaterpeil het grootst is. Het CHP-rapport specificeert in een afbeelding welke woonblokken gevaar lopen.

Het geschetste risico is al groot, maar deskundigen benoemen nog een belangrijke onzekerheid. Hierbij gaat het om een vijftiental zaken die in het CHP-rapport niet afdoende zijn afgehandeld. Een van de meest in het oog springende is dat de vervuiling van Aagrunol weer zou kunnen opduiken. In oktober 2011 berichte *de Volkskrant* dat Groningen

de meest vervuilde stad was van Nederland. Daarbij ging het niet bepaald om onschuldige stoffes maar om kwik, arseen, chroom, benzeen, pak's en dergelijke in grote hoeveelheden. Dit door een lekkende smeerpijp die dat vanaf 1926 tot 1979 afvoerde richting Delfzijl.

Groningen Verdient Beter heeft nog geen afsluitende rapportage kunnen vinden dat na de sanering het gebied voldoende schoon is. Het gevaar zou kunnen zijn dat de in de bodem nog aanwezige giftige stoffen door de grotere ondergrondse waterstromen worden meegevoerd die vervolgens op het oppervlaktewater worden geloosd. Het is de taak van de verantwoordelijke waterschappen om te waken dat deze gifstromen onder de norm blijven.

Peter Burrie is veiligheidskundige voor Groningen Verdient Beter (GVB).